

tilskuddet. Naar man f. Eks. gør dette Statstilskud afhængigt af, at de kommunale Raad ogsaa yder Tilskud til en saadan Efterskole, synes jeg, at man derved fastholder den nødvendige Forbindelse med Kommunalraadene, saaledes at der ingen Fare er ved ogsaa at lade Skoler paa Grundlag af det private Initiativ faa Del i denne Understøttelse.

Jeg vil udtale en Tak til den højtærede Justitsminister, den højtærede Indenrigsminister og den højtærede Forsvarsminister for de Foranstaltninger, som de hver paa sit Omraade har truffet til Fremme af Ædrueligheden under de ekstraordinære Forhold, vi i Øjeblikket lever under. Der har været Tale om i al Almindelighed at revidere Teorier, og naar vi kommer ind i roligere Forhold, tror jeg, at der ogsaa paa dette Omraade vil være adskillige Teorier, som maa revideres. Jeg tror, adskillige Medlemmer af Samfundet hidtil har haft Teorier paa dette Omraade, som ikke længere vil vise sig at være holdbare, og jeg for mit Vedkommende glæder mig til den Tid, da vi kan komme til under rolige Forhold at drøfte disse Spørgsmaal.

Maa jeg dernæst med Hensyn til Spørgsmaalet om at revidere Teorier i al Almindelighed og særlig overfor de Forhold, som den europæiske Krise og Krig har medført, sige, at de fleste, der har talt og skrevet om at revidere Teorier, har talt og skrevet om det som noget, der kun gjaldt de andre og ikke vedkommende selv, det var de andre, som skulde revidere deres Teorier: Det var mig derfor en overordentlig stor Glæde forleden Dag at høre det ærede Medlem fra Æbeltøft (N. Neergaard) i sin udmærkede og fortrinlige Ordførertale saa stærkt fremhæve, at det bliver os alle, der kommer til at revidere disse Teorier. Der er ikke noget galt i, at man en Gang imellem faar Lejlighed til at revidere sine Teorier, at man med visse Mellemløb bliver nødt til det, ja, det er vel endogsaa en Nødvendighed, at man gør det, hvis man ikke skal stivne i døde Formler og staa tilbage med Meninger som Levninger fra en Tid, der ikke er længere. Der er ikke noget galt i at faa Lejlighed til at revidere sine Teorier, men hvad der er langt værre med Henblik paa den Situation, vi i Øjeblikket lever under, er dette, at hvad der nu foregaar derude omkring i Europa, i meget høj Grad for mange Menneskers Vedkommende har svækket deres Tro paa Menneskelighedens Sejr. Det anser jeg for meget værre, end at en Del Mennesker eller ret-

tere sagt vi alle bliver tvunget til at revidere vore Teorier. Det er ikke alene det, der foregaar der ude i Verden, som tvinger os til at revidere eller bidrage til, at vi kommer til at revidere vore Teorier, og svækker, men ogsaa adskilligt i vor indre Politik tvinger os dertil. Det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) ankede forleden Dag over, at Rigsdagens Aabning foregik formløst. Jeg vilde hellere i langt højere Grad anke over, at det Arbejde, der ligger for Rigsdagen, de Forslag, der fremsættes her, i hvert Fald ikke altid bliver fremmet med fornøden Kraft. Det, synes jeg, er en langt væsentligere Anke at kunne rette imod Arbejdet her end dette, at man ikke fastslaar nogle intetsigende Former for Samlingens Aabning.

Der har i den sidste Tid været talt og skrevet en Del om Samling, national Samling kalder man det. Jeg vil hellere, naar der tales om national Samling, tænke paa national Enhed. Det, man i Almindelighed forstaar ved national Samling, er efter min Opfattelse taagede Drømmerier. National Enhed er naturligvis et Gode, ja, ikke alene det, men en Nødvendighed for en Nations Bestaaen, men en saadan national Enhed udelukker aldeles ikke Forskellighed i Opfattelsen af, hvad der tjener Landet bedst baade i Henseende til Folkets indre Udvikling og i Henseende til vort Lands militære Stilling overfor andre Nationer. National Enhed, Følelsen af at være et Folk med fælles Historie, og som ogsaa maa faa fælles Fremtid, har grumme lidt at gøre med de Samlingstoner, som i den senere Tid har lydt. National Enhed er ikke alene noget ønskeligt i og for sig, men det er en Realitet i vort Folk, og den er i Øjeblikket til Stede i ret udpræget Grad, men den har lidet eller intet at gøre med Ordningen af vort Forsvarsberedskab. Naar det ærede Medlem fra Esbjerg (Slebsager) forleden i et Foredrag i en politisk Forening her i Hovedstaden ytrede, at „fuld og loyal Enighed om Ordningen af vort Forsvarsberedskab er efter mit Syn Hovedbetingelsen for den nationale Samling“, gaar det ærede Medlem her ud fra en fuldkommen forkert Grundbetragtning. Modersmaal og Fædrelandskærlighed er alt for sarte Begreber til, at de som deres Forudsætning skulde have noget, man kunde ræsonnere sig til, noget som f. Eks. Spørgsmaalet om Befæstning eller Ikke-Befæstning, Militær eller Ikke-Militær. Medens Følelsen af national Enhed er stærk i vort Folk, fordi de ædelere Følelser altid er stærkere under Frygt